

SDG 4: Kvalitní vzdělání

Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny

Vzdělání je důležitým předpokladem pro snižování chudoby, dokonce prevencí jejího vzniku. Obecně tedy vzdělání a vzdělávání patří mezi důležité nástroje udržitelného rozvoje.

OSN proto chce prostřednictvím tohoto cíle zajistit, že do roku 2030 všechny dívky i chlapci dosáhnou bezplatného a kvalitního základního vzdělání. Tento cíl se však nedotýká pouze dětí, protože řada dospělých v rozvojových zemích neumí číst a psát. Míra gramotnosti ve světě se různí, podle žebříčku CIA stoprocentní gramotnost je například v Andoře, Norsku, Finsku nebo Severní Koreji a naopak pouze jedna třetina lidí je gramotných v Jižním Súdánu, Afganistánu, Mali či Burkině Faso. Proto OSN navrhuje jako jeden z podcílů zaměřit se na to, aby všichni mladí a značná část dospělých mužů i žen dosáhli čtenářské a matematické gramotnosti. Vzdělávání rozvojového světa může mít i své negativní dopady. Odchod dětí z vesnických oblastí do měst a jejich odtržení od tradic a někdy i jazyka může z dlouhodobého hlediska poškodit celou

oblast. Stále však nad negativy výrazně převažují pozitiva.

VIDEO MATERIÁL

Video je možné využít v hodině jako podpůrný materiál:

ZDROJ: https://youtu.be/JQol3Uw_A68

KOMIKS

Téma je možné žákům zprostředkovat i pomocí výherních komiksových příběhů.

Ke stažení: <http://www.adra.cz/file/1924>

AKTIVITA: Příběhy z Bangladéše

V této aktivitě se žáci pomocí práce s texty seznámí s problémy ve vzdělávacím systému v Bangladéši a srovnají ho se vzděláváním u nás.

Pomůcky: Vytisknuté příběhy pro jednotlivé skupiny, psací potřeby

Brainstorming (5 minut): Pedagog napíše na tabuli slovo vzdělání a připisuje všechna slova, která žáky v souvislosti se vzděláním napadají. Pedagog upozorní žáky na to, že mohou být pozitivní i negativní.

Práce s textem (30 minut): Pedagog rozdělí třídu do 4 skupin, každá skupina si vylosuje text s příběhem z Bangladéše. Pedagog vysvětlí zadání: „Přečtěte si příběh, najděte mezi vzděláváním v Bangladéši a u nás rozdíly, ale i to, co mají společného. Definujte největší problémy ve vzdělávání v Bangladéši.“ Žáci zapíší své nápady na papír, na závěr představí skupiny ostatním svůj příběh a odpovědi na otázky.

Reflexe (10 minut): Po aktivitě následuje shrnutí nápadů a názorů jednotlivých skupin. V reflexi se s žáky pedagog vrátí k nápadům z úvodní aktivity a případně doplní či poupraví původní nápady.

Zdroj: <http://www.adra.cz/>, ADRA, o.p.s., projekt vzdělávacího centra Čalantika

Na následujících listech jsou 4 příběhy, každý příběh je na 1/2 A4, rozstříhnete je podélně.

Zadání pro skupiny:

1. Přečtěte si příběh.
2. Najděte co nejvíce odlišností a společných věcí mezi vzděláváním u nás a v Bangladéši.
3. Definujte největší problémy ve vzdělávání v Bangladéši.
4. Co bys mohl/a udělat ty sám/sama, abys pomohl/a Foridě? Uveď konkrétní nápady

Text 1: Sadžíb

Sadžíbovi je devět let. Žije v chudinském slumu v bangladéšském hlavním městě Dháka v obydlí z bambusu a plechu. Dháka se řadí do první dvacítky největších měst světa a patří také k nejvíce zalidněným městům planety. Z 9 048 slumů v Bangladéši jich téměř 5 000 existuje právě v Dháce. Jsou domovem pro více než 5 miliónů lidí, více než polovina z nich jsou děti. Celkem žije ve slumu 35% bangladéšské populace.

Sadžíb žije jen s babičkou, která pracuje jako pomocnice v domácnostech, ale pro oba nevydělá na obživu dost peněz. Sadžíb proto sbírá na ulici recyklovatelné odpadky a prodává je. Donedávna se mu ani nesnilo, že by mohl chodit do školy. Až před několika měsíci začal navštěvovat vzdělávací centrum Čalantika, které založila nezisková organizace ADRA. Tam se učí číst, psát a počítat, aby mohl začít chodit do běžné státní školy. Stal se z něj nadšený školák a má před sebou budoucnost.

V Bangladéši je povinná předškolní příprava, která je ale jen soukromá a musí ji rodiče platit. Proto mnoho dětí do základní školy vůbec nenastoupí.

Zadání: 1. Přečtěte si příběh.

2. Najděte co nejvíce odlišností a společných věcí mezi vzděláváním u nás a v Bangladéši.
3. Definujte největší problémy ve vzdělávání v Bangladéši.
4. Co bys mohl/a udělat ty sám/sama, abys pomohl/a Sadžíbovi? Uveď konkrétní nápady.

Text 2: Forida

„Na školu nebyl čas ani peníze“, vzpomíná na dětství třiatřicetiletá Forida. Stejně jako polovina dospělých ve slumu nikdy nechodila do školy. V lednu 2014 začala navštěvovat kurzy gramotnosti. Učí se číst, psát a počítat, aby si mohla najít lepší práci a pomoci svým dětem s domácími úkoly. Dostala příležitost k lepší budoucnosti.

Zadání:

1. Přečtěte si příběh.
2. Najděte co nejvíce odlišností a společných věcí mezi vzděláváním u nás a v Bangladéši.
3. Definujte největší problémy ve vzdělávání v Bangladéši.
4. Co bys mohl/a udělat ty sám/sama, abys pomohl/a Foridě? Uveď konkrétní nápady

Text 3: Tamana

Osmiletá Tamana žije s rodiči a se sestrou ve slumu Čalantika. Rodina přišla do hlavního města z jihu Bangladéše, z oblasti, kde eroze půdy a pravidelné cyklony berou místním lidem možnost obživy a příchod do

velkoměsta je pro ně jediná možnost, jak přežít.

Tamana se na školu začala připravovat v létě 2013. O šest měsíců později byla s dalšími jednadvaceti dětmi z centra Čalantika přijata do první třídy. Je pyšná na to, že je z ní opravdová školačka. Má budoucnost. Zdroj: www.adra.cz, Tým ADRA, o.p.s., projekt vzdělávacího centra Čalantika

Zadání:

1. Přečtěte si příběh.
2. Najděte co nejvíce odlišností a společných věcí mezi vzděláváním u nás a v Bangladéši.
3. Definujte největší problémy ve vzdělávání v Bangladéši.
4. Co bys mohl/a udělat ty sám/sama, abys pomohl/a Tamaně? Uveď konkrétní nápady.

Text 4: Helena

Heleně je 27 let, je

maminkou dvou dětí, dcery Jannatul a syna Akaše. V centru Čalantika se naučila číst, psát, počítat a vyšívat. V rámci předškolní přípravy sem dochází i Jannatul.

Helena pocházející z farmářské rodiny z vesnice na jihu Bangladéše a přišla do hlavního města Dháka ve čtrnácti letech s vidinou lepšího života. Práci sehnala v textilní továrně, kde se také seznámila se svým budoucím manželem. Později Helena ale od manžela kvůli jeho agresivitě odešla a zůstala se dvěma dětmi sama. Začala pracovat jako pomocnice v domácnosti, což se nedalo s péčí o malé děti skloubit. Protože v Čalantice ale absolvovala kurz vyšívání, mohla si dovolit zaměstnání opustit a začít si přivydělávat prací z domu – vyšíváním zdobí tradiční bangladéšský ženský oděv sárí. Výdělek stačí jen tak tak – novou prací si vydělá kolem 2 500 – 3 000 bangladéšské taka měsíčně (zhruba 600 – 750 korun). Z toho více jak dvě třetiny zaplatí za nájem a zbytek za potraviny a další nezbytnosti, na nic dalšího nezbyvá.

Zadání: 1. Přečtěte si příběh.

2. Najděte co nejvíce odlišností a společných věcí mezi vzděláváním u nás a v Bangladéši.
3. Definujte největší problémy ve vzdělávání v Bangladéši.
4. Co bys mohl/a udělat ty sám/sama, abys pomohl/a Heleně? Uveď konkrétní nápady